
Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2014

Hallsbergs kommun

Anna Gröndahl
Kim Gustafsson

Oktober 2014

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	6
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	7
3.4	God ekonomisk hushållning	8
3.4.1	Finansiella mål	8
3.4.2	Mål för verksamheten	9

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2014-01-01 – 2014-07-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2014.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 9,7 mnkr (-4,2 mnkr), vilket är 13,9 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 10,6 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Vi har granskat ett urval poster avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten. Vi har uppmärksammat bland annat att kommunen inte redovisar pensionskostnaderna på ett korrekt sätt per 31 juli 2014. Däremot är de medräknade i prognosen på helår 2014. Prognosen på slutavräkningen gällande skatteintäkter 2014 är inte periodiserade utan har belastat resultatet i sin helhet. Dessa sammanräknat betyder att delårsresultatet är 0,4 mnkr för högt. Prognosen på helår är dessa medräknade.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- I vår översiktliga granskning har det, med reservation för det som beskrivs i ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Utvärderingen av de finansiella målen som redovisas i delårsrapporten ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen. I delårsrapporten bedöms samtliga mål uppnås under planperioden. Vi delar dock inte kommunstyrelsens bedömning gällande mål nr 3 om att kommunens resultat skall vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Måluppfyllelsen avseende verksamheten är inte förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2014. Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning i delårsrapporten över de inriktningsmål som fullmäktige fastställt i budget 2014. Tre av målen bedöms som delvis uppfyllda och tre av målen bedöms som ej uppfyllda. Redovisningen görs av utfall i delåret, prognos på helår saknas. Det saknas även åtgärdsplan där målen bedöms som delvis eller ej uppfyllda.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2014-07-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juli vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Kommunstyrelsen har beslutat om anvisningar inför upprättandet av delårsrapporten. Anvisningar och tidplan lämnas till förvaltningarna och de kommunala bolagen, kommunalförbund och stiftelser.

Kommunens delårsrapport består förutom av förvaltningsberättelse även av resultaträkning, balansräkning och sammanställd redovisning.

I förvaltningsberättelsen lämnas en omvärldsanalys samt information om förutsättningar i Hallsbergs kommun, väsentliga händelser, intern kontroll, visioner och inriktningsmål inkl måluppföljning, personalekonomisk redovisning samt ekonomisk analys inkl. balanskrav och god ekonomisk hushållning, drift- och investeringsredovisning, samt framåtblickar.

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsförpliktelser och pensionsmedel enligt RKR:s rekommendation nr 7.

Information lämnas om sjukfrånvaro per 30 juni enligt KRL 4:1a. Sjukfrånvaron har ökat markant per den 30 juni 2014 jämfört med uppgifter från december 2013. Analys av ökningen saknas i delårsrapporten.

I förvaltningsberättelsen redovisas och kommenteras kommunens och nämndernas ekonomi i form av ekonomiska analyser av utfall och prognoser.

Inga verksamhetsmått och nyckeltal har redovisats för nämnderna i delårsrapporten.

Enligt anvisningarna ska nämnderna till ekonomiavdelningen lämna in uppgifter om den utförda interna kontrollen. I förvaltningsberättelsen lämnas information om den interna kontrollen från kommunstyrelsen och fyra nämnder där antal kontrollmoment redovisas samt kommentar. Det framgår att kommunstyrelsen beslutade i maj 2014 att respektive nämnds verksamhetsberättelse ska innehålla en analys av den interna kontrollen.

Av driftredovisningen framgår att nämnderna förväntas lämna ett underskott på ca -3,3 mnkr vid årets slut (jmf -4,6 mnkr 2013, -15,3 mnkr 2012). Underskottet förväntas till största delen uppkomma inom socialnämnden med ca -2,4 mnkr samt kultur- och bildningsnämnden -0,7 mnkr.

Det framgår att ca 52 % har förbrukats av investeringsbudgeten (total budget 81,9 mnkr). Vid årets slut beräknas ca 101,2 mnkr ha investerats, dvs ett

budgetöverskridande på 19,3 mnkr. Det stora budgetöverskridandet kan härledas till bostadsbyggandet i kvarteret Kronan som beräknas kosta 60,1 mnkr, 26,1 mnkr högre än budget. I prognosen ingår kvarteret Kronan hus C med 32 mnkr. Beslutad budget saknas för hus C, ett ärende om investeringsbudget gällande hus C är enligt uppgift från ekonomikontoret upp för behandling i kommunstyrelsen.

Exklusive kvarteret Kronan prognostiserar kommunen att investera för 41,1 mnkr (varav investeringar gällande avgiftsfinansierad verksamhet är prognostiserad till 6,9 mnkr).

Vi har granskat ett urval poster avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten. Vi har uppmärksammat bland annat att kommunen inte redovisar pensionskostnaderna på ett korrekt sätt per 31 juli 2014. Däremot är de medräknade i prognosen på helår 2014. Prognosen på slutavräkningen gällande skatteintäkter 2014 ska belasta resultatet med 7/12-delar. Dessa är inte periodiserade utan har belastat resultatet i sin helhet. Dessa sammanräknat betyder att delårsresultatet är 0,4 mnkr för högt. Prognosen på helår är dessa medräknade.

Resultaträkningen i kommunens delårsrapport är uppställd i enlighet med KRL. Uppgifter om utfallet för motsvarande period föregående år redovisas tillsammans med utfall i bokslutet 2013 samt budget och prognos för 2014. Prognosen visar på ett positivt resultat på 10,6 mnkr. Noter finns i begränsad omfattning.

Kassaflödesanalys har inte upprättats, det är heller inget krav enligt rekommendation 22.

Balansräkningen är uppställd i enlighet med KRL. Jämförelsesiffror redovisas för motsvarande period föregående år samt bokslut 2013. Noter finns i tillräcklig omfattning. Ansvarsförbindelser har upptagits inom linjen.

Den *sammanställda redovisningen* är uppställd på samma sätt som i årsredovisningen.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, med reservation för det som beskrivs i ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Vi bedömer att den analys som gjorts och de kommentarer som lämnats i allt väsentligt ger information om den ekonomiska situationen och utvecklingen.

För att delårsrapporten ska vara ett underlag för styrning, ledning och kontroll av verksamheten bör styrelsens behandling av delårsrapporten tidigareläggas.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, 10,6 mnkr, vilket är 3,2 mnkr bättre än budgeterat (7,4 mnkr). Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker med - 2,3 mnkr mot budget
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 3,5 mnkr högre än budgeterat
- Finansnettot ligger i prognosen 2,0 mnkr bättre än budgeterat, framförallt de finansiella kostnaderna förväntas bli lägre än budget

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första sju månaderna 2014, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

Resultaträkning mnkr	Utfall delår 2013	Utfall delår 2014	Prognos 2014	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	120,6	133,6	-	-
Verksamhetens kostnader	-516,9	-532,7	-684,5 *	-2,3 *
Avskrivningar	-19,1	-18,6	-35,9	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-415,4	-418,1	-720,4	-2,3
Skatteintäkter	330,3	338,2	579,8	1,8
Generella statsbidrag och utjämning	90,5	96,9	165,5	1,7
Finansiella intäkter	0,6	0,3	0,1	0,0
Finansiella kostnader	-10,2	-7,6	-14,4	2,0
Periodens resultat	-4,2	9,7	10,6	3,2

* Prognos och avvikelse gällande verksamhetens intäkter och kostnader redovisas netto.

Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till 8,8 mnkr enligt prognosen för helåret. Kommunen har realisationsvinster efter försäljning av mark (1,7 mnkr) och aktier (0,1 mnkr).

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Driftredovisning per nämnd, tkr	Utfall juli	Budget 2014	Prognos helår	Budget avvikelse
Kommunfullmäktige	-175	-545	-545	0
Kommunstyrelsen	-108 217	-185 912	-185 757	155
Teknik- och plannämnd	-18 029	-35 326	-35 626	-300
Miljö- bygg- och myndighetsnämnd	-1 245	-3 396	-3 396	0
Kultur- och utbildningsnämnd	-144 137	-250 440	-251 090	-650
Socialnämnd	-146 303	-241 009	-243 419	-2 410
Taxe- och avgiftsnämnd	0	0	0	0
Revision	-163	-600	-600	0
Valnämnd	54	-600	-600	0
Överförmyndare	-1 160	-1 390	-1 490	-100
Summa nämnderna	-419 375	-719 218	-722 523	-3 305

Nämnderna prognostiserar totalt en negativ avvikelse mot budget på -3,3 mnkr där socialnämnden står för 2,4 mnkr av underskottet. Socialnämndens underskottet går främst att härleda till IFO verksamheten där fler placeringar i familjehem och på institution är budgeterat samt inom vård och omsorg där hemtjänsten överskider budget.

Kultur- och utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott på ca -0,7 mnkr. Underskottet förklaras att det främst är de interkommunala ersättningarna som visar underskott. Teknik- och plannämnden prognostiserar ett underskott på 0,3 mnkr. Enligt delårsrapporte är det generellt intäkterna som inte når upp till budget.

Nämndernas avvikelse redovisas i korthet i delårsrapporten där det även hänvisas till respektive nämnds delårsrapport för utförligare redogörelse.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2014:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2014	Prognos 2014 enligt kommunstyrelsen.	Måluppfyllelse, kommunstyrelsens bedömning
1. Kommunens skattefinansierade verksamhet ska ha en investeringsvolym på maximalt 75 mnkr under planperioden, exkl bostäder i kv Kronan.	I investeringsredovisningen i delårsrapporten ligger budget för 2014 för skattefinansierad verksamhet på 29,4 mnkr och prognosen för helår visar att kommunen kommer att investera för totalt 34,2 mnkr.	Målet bedöms kunna uppfyllas inom planperioden.
2. Kommunens låneskuld ska under planperioden minska med minst 20 mnkr. Nyupplåning får dock ske för bostäder i kv Kronan samt för investeringar inom avgiftskollektiven.	Under delårsperioden har nya lån tagits upp till 9 mnkr till kv Kronan. Under hösten 2014 kommer kommunen att lösa ett lån på 16 mnkr.	Målet bedöms kunna uppfyllas inom planperioden.
3. Kommunen ska under planperioden (2014-2016) bedriva verksamhet så att resultatet på sikt ska vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Prognosen för 2014 visar ett balanskravsresultat på 8,8 mnkr (1,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag). För att nå målet 2 procent krävs det ett resultat som är 6,1 mnkr bättre. Det finns emellertid möjligheter att uppnå det finansiella resultatmålet under planperioden. Budgeterad resultatnivå för år 2014-2016 är 7,4 mnkr, 12,9 mnkr respektive 14,1 mnkr.	Målet bedöms kunna uppfyllas under planperioden.

Vi delar inte kommunstyrelsens bedömning att mål nr 3 kommer att kunna uppnås.

Gällande mål nr 1 om att kommunens skattefinansierade verksamhet ska ha en investeringsvolym på max 75 mnkr under planperioden exkl bostäder i kv Kronan ser vi tveksamheter i att målen kommer att kunna uppfyllas. Budget 2014-2016 säger att investeringsbudget ska vara 25 mnkr per år, totalt 75 mnkr vilket stämmer med målet. I investeringsredovisningen i delårsrapporten är budget för skattefinansierad verksamhet 29,4 mnkr. I mars 2014 tog dock kommunfullmäktige beslut om att investeringsanslaget för de strategiska investeringarna på 35,8 mnkr för perioden 2014-2016 kan användas när som helst under perioden och inte ett fast belopp varje år. Prognos visar att kommunen kommer att investera för 34,2 mnkr år 2014, dvs 4,8 mnkr högre än budgeten fastställt av kommunfullmäktige.

Gällande mål nr 3 om att kommunens resultat skall vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag visar delårsrapporten tillsammans med budget 2014 att målet inte kommer att kunna uppfyllas. Under planperioden då det prognostiserade resultatet 2014, 8,8 mnkr är 1,2 procent av skatteintäkter och

generella statsbidrag. De budgeterade resultaten 2015-2016 uppgår till 1,7 procent respektive 1,8 procent. Inget av året kommer kommunen upp i 2 procent.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat är delvis förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2014.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt tre verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i budget och flerårsplan 2014-2016. Dessa är kommenterade i delårsrapporten. Ett av målen bedöms vara uppfyllt, två av målen bedöms delvis vara uppfyllda. Målen bör tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen. Kommunen har beslutat om en ny styrmodell som skall gälla från 2015.

I budget 2014 har kommunfullmäktige även fastställt nio inriktningsmål indelade i sex områden, livskvalitet, boende, utbildning – omsorg – kultur – föreningsliv, näringsliv, infrastruktur – kommunikationer samt ekonomi. Utbildning, omsorg, kultur och föreningsliv har fyra inriktningsmål medan resterande områden har ett inriktningsmål var. Till dessa inriktningsmål har nämnderna formulerat en mängd effektmål, även dessa är antagna av kommunfullmäktige i budget 2014.

I delårsrapporten finns en sammanfattning av de sex områden baserat på nämndernas återredovisning av effektmålen. Det finns även en samlad bedömning av områdenas måluppfyllnad beträffande inriktningsmålen. Enligt delårsrapporten bör minst 80 procent av antalet mål inom området vara uppfyllt eller delvis uppfyllt för att området/inriktningsmålen skall anses vara delvis uppfyllt. Enligt nedanstående tabell framgår att tre av målen bedöms som delvis uppfyllda och tre av målen bedöms som ej uppfyllda.

Mål	Antal mål	Antal uppfyllda	Antal delvis uppfyllda	Måluppfyllnad i procent
Livskvalitet	23	14	5	83%
Boende	15	9	4	87%
Utbildning, omsorg, kultur och föreningsliv	17	9	6	88%
Näringsliv	12	9	0	75%
Infrastruktur och kommunikation	7	4	1	71%
Ekonomi	9	1	4	56%
Summering	83	46	20	80%

Bedömning

Vi bedömer att utvärderingen av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning samt inriktningsmålen inklusive effektmålen fortfarande uppvisar brister. Vi har dock noterat en förbättring från föregående år med tydligare återredovisning och förklaring av måluppföljningsprocessen.

Vi noterar att några av målen samt där till kopplade nyckeltal behöver tydliggöras och konkretiseras för att en bättre utvärdering och bedömning av måluppfyllelsen ska kunna göras.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen gör en samlad bedömning i delårsrapporten över de inriktningsmål som fullmäktige fastställt i budget 2014. Redovisningen görs av utfall i delåret, prognos på helår saknas. Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2014. Det saknas även åtgärdsplan där målen bedöms som delvis eller ej uppfyllda.

2014-10-14

Anna Gröndahl
Projektledare

Thomas Lidgren
Uppdragsledare